

Program
ŠVAJČIARSKO – SLOVENSKEJ
spolupráce

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Otváracia konferencia programu *„Podpora udržateľného cestového ruchu a posilňovanie biodiverzity v chránených územiach“* a preddefinovaného projektu *„Turisti a príroda spolu“*

Predstavenie programu

Join at
[slido.com](https://www.slido.com)
#BIO

„Podpora udržateľného cestového ruchu a posilňovanie biodiverzity v chránených územiach“

Základné informácie

Cieľ programu: Ochrana životného prostredia a klímy prostredníctvom:

- podpory udržateľného cestovného ruchu v chránených územiach a ich okolí a
- podpory ochrany ekosystémov a biodiverzity v týchto územiach

Obdobie realizácie: december 2024 – máj 2029

Správca programu: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR

Alokácia: 28 MEUR (85 %/15 %)

Príspevok zo Švajčiarska: 22,8 MCHF

Výzvy

- **Udržateľný turizmus verzus rozmach masového turizmu v rámci chránených území**
- **Ochrana prírody**

Identifikované oblasti na zlepšenie

Dlhodobá absencia vhodnej infraštruktúry a zariadení vedúca k neriadenému turizmu v chránených územiach

Manažment turizmu – zníženie tlaku turistov na frekventovaných miestach a posilnenie turizmu v málo známych lokalitách

Chýbajúca dlhodobá koncepcia a spolupráca s kľúčovými zainteresovanými stranami

Chýbajúce vzdelávanie a osвета verejnosti

POTENCIÁL CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

- podporovať udržateľný cestovný ruch,
- podporovať regionálny rozvoj,
- vytvárať pracovné príležitosti
- a zachovávať prírodné zdroje a dedičstvo.

ZAMERANIE PROGRAMU

**Ochrana ekosystémov a
biodiverzity**

**Stratégie rozvoja
udržateľného turizmu v
národných parkoch**

**Vytvorenie pracovných
príležitostí**

Sieťovanie

**Inkluzívne
envirovzdelávanie**

Budovanie kapacít parkov

**Zvyšovanie povedomia
verejnosti**

Zlepšená infraštruktúra parkov

VPLYV

Udržateľný posun od cestovného ruchu náročného na zdroje k ponukám udržateľného cestovného ruchu v národných parkoch
Posilnenie ekosystémov a biodiverzity v chránených oblastiach

VÝSLEDOK 1 Zavedený udržateľný cestovný ruch v národných parkoch

VÝSTUP 1.1 Udržateľne zlepšená infraštruktúra zariadení v národných parkoch a využívaná na činnosti prispievajúce k ochrane ekosystémov a biodiverzity

VÝSTUP 1.2 Rozvinuté a riadené aktivity udržateľného cestovného ruchu v národných parkoch

VÝSLEDOK 2 Zlepšená ochrana ekosystémov a ich zvýšená odolnosť voči hrozbám straty biodiverzity

VÝSTUP 2.1 Rozvinuté environmentálne vzdelávanie a aktivity na zvyšovanie povedomia o ochrane biodiverzity a udržateľných formách služieb cestovného ruchu

VÝSTUP 2.2 Miestni obyvatelia zapojení do aktivít na ochranu ekosystémov a biodiverzity

VÝSTUP 2.3 Zmapované, vyvinuté, testované a implementované pilotné iniciatívy a opatrenia na ochranu biodiverzity

VÝSLEDOK 3 Lepšie riadenie ochrany prírody a udržateľného cestovného ruchu na národnej úrovni

VÝSTUP 3.1 Stratégie, manažmentové alebo akčné plány pre rozvoj udržateľného cestovného ruchu a ochranu biodiverzity vypracované, revidované alebo aktualizované správami národných parkov

VÝSTUP 3.2 Zlepšená spolupráca medzi strategickými zainteresovanými stranami v oblasti udržateľného cestovného ruchu, ochrany ekosystémov a biodiverzity a podporené vytváranie sietí

Štruktúra programu

Komponenty programu

NÁRODNÝ PROJEKT (23 mil eur)

OTVORENÁ VÝZVA (3,15 mil. eur)

Projekt TURISTI A PRÍRODA SPOLU

Turisti a príroda spolu

Ciel': Chránit' prírodu:

- posilňovaním biodiverzity a zvyšovaním ochrany ekosystémov a biotopov v národných parkoch
- so zameraním na udržateľné riadenie cestovného ruchu,
- vrátane regulácie toku návštevníkov a ich usmerňovania do menej známych lokalít
- prostredníctvom ponuky udržateľného turizmu.

TURISTI A PRÍRODA SPOLU

AKTIVITY:

1. Rekonštrukcia a výstavba zariadení pre činnosti podporujúce udržateľný cestovný ruch a ochranu ekosystémov a biodiverzity
2. Spoločná podpora udržateľného cestovného ruchu v národných parkoch a jeho propagácia
3. Rozvoj turistických aktivít na usmerňovanie prílevu turistov a podporu udržateľného cestovného ruchu
4. Environmentálna výchova a ochrana ekosystémov a biodiverzity
5. Vytváranie sietí, spolupráca a riadenie ochrany prírody a udržateľného cestovného ruchu
6. Bilaterálna spolupráca

Otázka:

Čo si myslíte, pre ktorý národný park je táto iniciatíva projektu typická, resp. ku ktorému parku by ste ju priradili?

- 1. Práca so seniormi (edukačné aktivity, programy, školenie na sprevádzanie...)
tzv. „silver tourism“**
 - a) Veľká Fatra**
 - b) Muránska Planina**
 - c) Poloniny**

 - 2. Sanácia výrazne poškodených turistických chodníkov a revitalizácia biotopov
v ich okolí, monitorovanie návštevnosti, spolupráca so súkromnými vlastníkmi**
 - a) Poloniny**
 - b) Slovenský kras**
 - c) Malá Fatra**
-

3. Nové informačné centrum - nová ekovýchovná a sprievodcovská služba so zameraním na vodné a lúčne spoločenstvá

- a) Slovenský kras**
- b) Slovenský raj**
- c) PIENAP**

4. Organizovanie súťaže „Za krásami ...“, propagácia prírodného turizmu, pozorovanie vtákov...

- a) Slovenský Kras**
- b) NAPANT**
- c) Slovenský raj**

5. Kosenie lúk s dobrovoľníkmi – NP má dlhoročnú tradíciu ručného kosenia niektorých lúk zamestnancami a dobrovoľníkmi a túto tradíciu chcú zachovať a ponúknuť aj iným možnosť sa naučiť ručne kosiť prostredníctvom organizovaného kurzu a pomohli tak k udržaniu biodiverzity na miestach, kde sa technika nedostane.

- a) TANAP**
- b) Muránska Planina**
- c) PIENAP**

6. Záchrana vzácného Jasoňa červenookého

- a) PIENAP**
- b) Veľká Fatra**
- c) NAPANT**

7. Manažment rašelinísk a výskum uhlíkovej bilancie

- a) Malá Fatra**
- b) TANAP**
- c) Muránska planina**

8. Podpora a rozvoj udržateľného cestovného ruchu, propagácia NP v spolupráci s naprieč všetkými organizáciami v kompetenčnom území prostredníctvom rôznych modulov ako napr. ekodoprava a mobilita, aktívny cestovný ruch a ekoubytovanie, podpora miestnych komunít a kultúry...

- a) Veľká Fatra**
- b) Slovenský raj**
- c) NAPANT**

9. Rozšírenie ponuky služieb o nové outdoorové služby s cieľom prilákať návštevníkov z iných regiónov, a tak pomôcť odbremenit' veľmi zat'azené/koncentrované oblasti iných NP – napr. ponukou lesného kúpeľa, pozorovaním zubra vo voľnej prírode...

- a) Malá Fatra**
- b) TANAP**
- c) Poloniny**

Výzva POSILNENIE BIODIVERZITY V CHRÁNENÝCH ÚZEMIACH

Link: www.swiss-contribution.sk

ZÁKLADNÉ ÚDAJE A PODMIENKY

Cieľ: podporiť projekty zamerané na ochranu ekosystémov a biodiverzity v chránených územiach a v ich okolí na Slovensku.

Chránené územia - územia národných parkov a ich ochranných pásiem a územia chránených krajinných oblastí), okrem chránených krajinných oblastí na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Zachovanie biodiverzity – t. j. ochrana, manažment a obnova druhov, biotopov a ekologických procesov so zohľadnením zmierňovania a adaptácie na zmenu klímy.

Zapojenie miestnych obyvateľov

ZÁKLADNÉ ÚDAJE A PODMIENKY

Vyhlásenie výzvy:	13.2.2025
Ukončenie výzvy:	2.6.2025, 23:59 SELČ
Max. výška PG:	500 000 EUR
Min. výška PG:	200 000 EUR
Spolufinancovanie:	Vyžaduje sa 5 % spolufinancovanie
Celková alokácia:	3 150 000 EUR
Oprávnené územia:	Aktivity je možné realizovať na území celého Slovenska s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja.

OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA A PARTNERI

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie: vnútroštátna správa, regionálna správa (vrátane združení), miestna správa (vrátane združení a miest), univerzita/akadémia a škola, mimovládna/nezisková organizácia zriadená ako právnická osoba na Slovensku pôsobiaca v oblasti ochrany životného prostredia.

Žiadateľ musí preukázať svoju činnosť v oblasti ochrany životného prostredia minimálne za posledný rok predchádzajúci vyhláseniu výzvy.

Ministerstvo životného prostredia SR a správy národných parkov SR (ďalej aj ako „správy NP“) nie sú oprávnení žiadatelia.

Oprávnení partneri¹:

Organizácie: vnútroštátna správa, regionálna správa (vrátane združení), miestna správa (vrátane združení a miest), univerzita/akadémia a škola, mimovládna/nezisková organizácia, súkromný sektor a iné organizácie zriadené ako právnická osoba buď vo Švajčiarsku alebo na Slovensku, ako i medzinárodné organizácie aktívne zapojené a efektívne prispievajúce k implementácii projektov sa považujú za oprávnených projektových partnerov.

Ministerstvo životného prostredia SR nie je oprávneným partnerom v žiadnom z projektov vybraných vo výzve. Ktorákoľvek z deviatich správ národných parkov na Slovensku je oprávneným partnerom v projektoch vybraných v rámci výzvy, nemôže jej však byť udelený projektový grant.

PODMIENKY

1. Hlavným cieľom projektov musí byť zachovanie biodiverzity a realizácia terénnych ochranných opatrení prispievajúcich k efektívnej ochrane druhov a biotopov vo voľnej prírode priamo v chránených územiach na Slovensku. Pre účely tejto výzvy sa za chránené územia považujú územia národných parkov a ich ochranných pásiem a územia chránených krajinných oblastí, okrem chránených krajinných oblastí na území Bratislavského samosprávneho kraja.
2. Projekty musia zahŕňať zapojenie miestnych obyvateľov do environmentálneho vzdelávania a/alebo aktivít zameraných na zachovanie/ochranu životného prostredia.
3. Povinnými prílohami k žiadosti o projekt sú:
 - a) dokumenty preukazujúce činnosti žiadateľa v oblasti ochrany životného prostredia minimálne za posledný rok predchádzajúci vyhláseniu výzvy,
 - b) vyhlásenie o partnerstve, predbežná dohoda alebo iné obdobné dokumenty preukazujúce záujem partnera o zapojenie do projektu, ak sa projekt má implementovať v partnerstve,
 - c) listy vlastníctva ku všetkým nehnuteľnostiam, na ktorých budú prebiehať stavebné práce (ktoré sa budú zhodnocovať v rámci projektu), ak je to relevantné,
 - d) dokumenty preukazujúce konzultácie s miestnou komunitou.
4. Projekty musia byť realizované v súlade s platnými pravidlami štátnej pomoci.
5. Zapojenie švajčiarskeho partnera do implementácie projektu je pozitívne vnímané a môže byť pri hodnotení projektu zvýhodnené bodmi navyše.

OČAKÁVANIA VÝZVY

Regenerácia nášho ekosystému a prevencia ďalšej straty biodiverzity

Predpokladá sa spolupráca subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany životného prostredia

široká škála opatrení založených na environmentálnom manažmente

zvyšovanie povedomia a vzdelávanie verejnosti, budovanie vzťahu k prírode

zapojenie miestnych komunít

odporúča, aby oslovovali zraniteľné skupiny

slovensko-švajčiarska spolupráca s cieľom posilniť bilaterálne vzťahy v oblasti zachovania biodiverzity

OČAKÁVANIA VÝZVY

Povinnou a hlavnou súčasťou projektov

- implementácia terénnych ochranných opatrení, ktoré prispievajú k efektívnej ochrane druhov a biotopov v chránených územiach na Slovensku.

Očakáva sa realizácia

- pilotných iniciatív, ako aj replikácia a/alebo rozširovanie osvedčených postupov.
- zapojenie miestnych obyvateľov do implementácie opatrení na zachovanie biodiverzity a/alebo environmentálnej výchovy je povinné.

Ďalšie iniciatívy zamerané na zmierňovanie a adaptáciu na klimatickú zmenu, zvyšovanie povedomia a environmentálnu výchovu v oblasti ochrany biodiverzity a podobne sú voliteľnou súčasťou projektu.

PRIORITY

Úsilie o zachovanie a ochranu v chránených územiach s priamym a merateľným prínosom pre biodiverzitu.

Komunitne-založená ochrana prírody so zapojením miestnych a marginalizovaných skupín.

Spoločné projekty so slovensko-švajčiarskym partnerstvom a silným ekologickým vplyvom.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Podujatie/Míľnik	Termín
Vyhlásenie výzvy	13.2.2025
Predpokladaný dátum Informačného dňa k výzve (online)	3. týždeň v marci 2025
Termín, do ktorého je možné predložiť formulár na vyhľadávanie partnera zo Švajčiarska (pozri Prílohu č. 4)	7.4. 2025, 23:59 SELČ
Ukončenie výzvy – termín na predloženie žiadostí	2.6.2025, 23:59 SELČ
Predpokladaný dátum oznámenia výsledkov výzvy	31.7.2025
Predpokladaný možný dátum začiatku implementácie projektu	15.8.2025
Najneskorší dátum ukončenia projektu	31.12.2028
Koniec oprávnenosti výdavkov projektu	31.12.2028
Termín na predloženie poslednej žiadosti o platbu (Posledná správa o projekte)	15.1.2029

TECHNICKÉ INFORMÁCIE

- Predkladanie žiadostí o projekt – systém EGRANT
- Manuál implementácie projektov

Otázky k výzve:

e-mail: swiss-contribution@mirri.gov.sk

telefón: +421-2-2092 8464.

www.swiss-contribution.sk

UĽAHČENIE PARTNERSTVA SO ŠVAJČIARSKYMI SUBJEKTMI

Cieľ ŠP: posilnenie bilaterálnych vzťahov so švajčiarskymi subjektmi.

Sieť švajčiarskych parkov

kontaktný formulár „Hľadanie partnera zo Švajčiarska

predložiť na swiss-contribution@mirri.gov.sk

najneskôr do 7. apríla 2025 do 23:59 SELČ

